

MATTILSYNETS HØRINGSUTTAELSE TIL NOU 2019:5 NY FORVALTNINGSLOV

1. Innledning

Vi viser til høringsbrev 3. juni 2019, der Mattilsynet inviteres til å gi sin høringsuttalelse til ny forvaltningslov. Høringsfristen er 2. desember 2019.

Mattilsynet gjennomførte i underkant av 67 000 tilsyn i 2018. Antallet tilsyn per år har vært ganske stabilt de siste årene. Mattilsynet fatter rundt 30 000 enkeltvedtak per år. I tillegg utstedes rundt 60 000 attester og sertifikater, som også er enkeltvedtak. Vi utarbeider også et ikke ubetydelig antall forskrifter i året. Vi mener dermed å ha et godt grunnlag for å kunne uttale oss om praktisk erfaring med bruk av forvaltningsloven.

Vi har internt invitert de ulike enhetene i Mattilsynet til å gi sine innspill til lovtkastet og sammenstilt tilbakemeldingene:

2. Sammendrag

Det er vår oppfatning at utkastet til ny forvaltningslov generelt gir grunnlag for god enkeltsaksbehandling, med god rettsikkerhet til den som blir gjenstand for utøvelse av offentlig myndighet. Lovteksten er i forslaget forenklet og gjort mer forståelig for brukerne, med høyde for at en stor andel av disse ikke er jurister.

Vi ser mye positivt ved lovforslaget, blant annet at:

- Det er tatt inn en formålsbestemmelse i forslagets § 1
- Partsbegrepet er utdypet og forenklet (§ 6, 3.ledd)
- Habilitetsreglene (§§ 27 og 28) og reglene om taushetsplikt (kap. 5) er gjort mye mer brukervennlige og forståelige.
- Det er tatt inn en hjemmel i utkastet § 36 som gjør at myndighetene kan samarbeide tettere og dele informasjon om enkeltvirksomheter, der informasjonen har saklig sammenheng med organets oppgaver.
- Bestemmelsen om sakens opplysning er endret fra «så godt opplyst som mulig» i dagens §§ 17 og 37 til «forsvarlig utredet» i forslagets § 44. Dette tar høyde for at det skal kunne foretas en effektiv saksbehandling, uten at det går på bekostning av rettssikkerheten.
- At det er inntatt regler om mindreårige parters rettigheter og forholdet til vergen i § 46.

- At utvalget foreslår å forlate begrepet «rettslig klageinteresse» og istedenfor angi hvem som har klagerett, med kriterier som svarer til de som er i bruk i tvisteloven.
- At hensynet til saksbehandlernes personvern er ivaretatt i utkastet § 47 (2.), som gjør unntak fra kravet om at vedtaket skal være signert og opplyse om saksbehandlerens navn hvis «tungtveiende grunner taler mot det». Mattilsynet har noen krevende saker der det kan være tungtveiende grunner for å skjerme saksbehandlers navn.

Vi ser det også som positivt at krav om saklighet er tatt inn både i formålsbestemmelsen og at de ulovfestede prinsippene om utenforliggende hensyn og usaklig forskjellsbehandling lovfestes. Det bør vurderes om den nærmere vurderingen som gjøres etter disse prinsippene bør utdypes noe i forarbeidene.

Samtidig er det flere bestemmelser som er tatt inn av gode grunner, men som like fullt vil være krevende for Mattilsynet og andre forvaltningsorganer å følge opp. Vi tar for oss disse i det følgende, der vi knytter noen utdypende kommentarer til noen av bestemmelsene:

3. Utdypende kommentarer til noen av bestemmelsene

3.1 Sakskostnader

Mattilsynet støtter flertallets forslag om å oppheve retten til sakskostnader i forvaltningssaker. Det oppleves i enkelte tilfeller som vanskelig å vurdere om et vedtak er endret til gunst for parten i tilfeller der endringen til gunst for parten er av kortvarig karakter. Et eksempel er et tilfelle der et vedtak oppheves pga. saksbehandlingsfeil og det senere fattes et nytt vedtak med rett saksbehandling med samme resultat. Eller at en frist utsettes, men innholdet i vedtaket er det samme. Spørsmålet i disse sakene er om utsettelsen av gjennomføringen av vedtaket innebærer at vedtaket er omgjort til gunst for parten, slik at han skal få dekket saksomkostninger.

I praksis oppleves det som vanskelig å vurdere hvilke kostnader som kan kreves dekket. Vurderingene etter bestemmelsen krever ofte at saksbehandler må konsultere jurist for å kunne vurdere kravet, ettersom fortolkningen av regelverket i stor grad følger av forvaltningspraksis, tolkningsuttalelser og uttalelser fra Sivilombudsmannen og ikke kan leses direkte ut av regelverket.

I arbeidet med krav om saksomkostninger fra større internasjonale konsern med en kompleks selskapsstruktur, er det tidvis noe utfordrende å vurdere hvem som er part. I norsk forvaltningspraksis er det også slik at vi ser på advokaters salæroversikt for å vurdere tidsbruk ved krav etter fvl § 36, men det er stort sett norske advokater som lager slike. Internasjonale selskaper og fri flyt reiser problemstillinger som lovgiver nok ikke hadde bevissthet om ved utforming av loven. Dersom retten til å kreve sakskostnader videreføres, er det behov for en nærmere konkretisering av hvilke kostnader som dekkes og hvordan dette skal dokumenteres.

3.2 Innsynslov

Mattilsynet støtter forslaget om en egen innsynslov og at reglene om partsinnsyn inntas i denne. Utvalget foreslår å videreføre hovedtrekkene i gjeldende rett, men med enkelte justeringer. Vi støtter i denne forbindelse forslaget om at kildevernet løftes frem i en egen unntakshjemmel. Vern av kilder har stor betydning for utøvelsen av Mattilsynets tilsyn – særlig på dyrevelferdsområdet. Vern av de som inngir anonyme bekymringsmeldinger på dyrevelferdsområdet må ses i sammenheng med varslingsplikten som følger av dyrevelferdslovens § 5. Her framgår det at enhver som har grunn til å tro at dyr blir utsatt for mishandling eller alvorlig svikt vedrørende miljø, tilsyn og stell har plikt til å varsle Mattilsynet eller politiet. Fordi dette er en lovpålagt varslingsplikt, har lovgiver i forarbeidene til dyrevelferdsloven sett det som nødvendig å sikre meldernes anonymitet der disse ønsker dette. Det er positivt at lovutkastet hensyntar dette behovet for kildevern.

3.3 Til § 6 – definisjon av enkeltvedtak

Det er positivt at lovutkastet i § 6 definerer enkeltvedtak og forskrift på en enklere måte uten å gå veien om overbegrepet «vedtak». Mattilsynet ser ikke lenger behovet for å bruke begrepet «enkvotvedtak» ettersom forskrift i lovforslaget kun omtales som «forskritt». For å unngå

begrepsforvirring mellom begrepene «vedtak» og «enkeltvedtak» foreslår vi derfor at dagens «enkeltvedtak» i ny lov kun kalles «vedtak». I forvaltningen brukes i praksis allerede begrepet «vedtak» for «enkeltvedtak». Vi ser at dette også gjøres i lovutkastet. Se for eksempel kapittel 7 hvor flere av bestemmelsene bruker begrepet «vedtak» når det klart menes «enkeltvedtak».

Det er positivt at det er gjort tydeligere at prosessledende avgjørelser ikke omfattes av enkeltvedtaksbegrepet, gjennom tilføyelse av et vilkår om at avgjørelsen «avslutter saken helt eller delvis» i utkastet § 6 (1.)

Ufullstendige søknader skaper en del hodebry for Mattilsynet: Skal de avvises eller skal søknaden avslås eller er det tilstrekkelig med veiledning der vi skriver at søknaden vil bli behandlet når søker har levert x og y? Hvordan slike tilfeller skal håndteres kunne med fordel belyses i forarbeidene.

3.4 Til §§ 14 og 15 – veiledning

Bestemmelsene om veiledningsplikt beskriver pliktens innhold og omfang på en forståelig måte for lovens lesere. De tydeliggjør at veiledningsplikten er elastiske og vil variere ut fra sakens og partens behov. Likevel er veiledningsplikten i stor grad vinklet mot individuell veiledning. Det er viktig å få frem at også den individuelle veiledningsplikten kan være oppfylt ved henvisning til forvaltningsorganets nettsider eller andre digitale løsninger/ generelt veiledningsmaterieell som gir den informasjonen parten trenger for å ivareta sine interesser. Dersom forvaltningen oppfordres til å lage god generell veiledning om de punkter som er listet opp i § 14 andre ledd, blir veiledningen mer enhetlig, grundigere og lettere tilgjengelig for parter, enn om parten må kontakte forvaltningsorgan for individuell veiledning.

3.5 Til § 17 – foreløpig svar

Bokstav a) og b) er vanskelig å få tak på ettersom det ene alternativet bruker begrepet «bekrefte at hendelsen er mottatt» og det andre alternativet bruker begrepet «foreløpig svar». Vi oppfatter at felles for begge er at forvaltningsorganet så snart som mulig må bekrefte at henvendelsen er mottatt og opplyse om forventet saksbehandlingstid. Vi tror bestemmelsen blir enklere å forstå og praktisere om den ikke utformes som to ulike alternative valgmuligheter som det er vanskelig å skille fra hverandre.

3.6 Til §§ 20 og 22 – befaring og undersøkelse

Utvalget påpeker at terminologien varierer og foreslår å erstatte «*gransking*» i dagens § 15 med begrepet «*undersøkelse*» i forslagets § 22. Mattilsynet vil foreslå å bruke begrepet «*kontroll*» istedenfor, som i større grad reflekterer den kontrollen tilsynsmyndighetene utøver.

I noen tilfeller vil de tilsyn Mattilsynet utfører kunne være befaring etter § 20 – f.eks. der Mattilsynet drar på oppfølgende tilsyn for å avklare om vedtak er etterkommet der innsendt dokumentasjon ikke anses tilstrekkelig til å vurdere dette. I all hovedsak vil imidlertid inspeksjonene Mattilsynet gjennomfører være undersøkelser etter forslagets § 22. Mattilsynet er et tilsynsorgan og har etter de lovene vi forvalter rett til å komme inn der det foregår aktivitet etter matloven eller alle steder hvor det holdes dyr. For Mattilsynet og våre tilsynsobjekter er det ikke det at vi har besluttet/faktisk gjennomfører inspeksjon som krever regulering og klageadgang. Vi opplever tvert imot at det kan være forvirrende for parten at det er en separat klageadgang - med en egen én ukes klagefrist - på selve gjennomføringen av en undersøkelse, som ikke henger sammen med klageadgangen på de vedtak som eventuelt varsles og fattes. Langt viktigere for parten, vil være de saksbehandlingsregler og regler om opptreden som gjelder under gjennomføringen av en undersøkelse, og en mulighet til å klage på det, dersom disse ikke overholdes. Mattilsynet mener derfor at saksbehandlingsregler for undersøkelser burde inntas i forvaltningsloven.

Videre er det behov for tydeligere regulering av forholdet mellom tilsynsrapporten og videre saksbehandling av de vedtak som varsles/fattes som følge av tilsynet. For å imøtekomme dagens regelverk, samt sikre notoritet og etterprøvbarhet skriver Mattilsynets inspektører først en bekreftelse på gjennomført tilsyn som legges igjen på stedet for inspeksjonen. I tillegg sender Mattilsynet i etterkant en fullstendig tilsynsrapport med eventuelle varsel om vedtak og skriftlig

bekreftelse på muntlige hastevedtak. Denne tilfredsstillende både kravene til tilsynsrapporten, samt krav til varsel om vedtak og vedtak for de muntlige hastevedtakene. I lovkastet er det imidlertid ingen sammenheng mellom reglene for undersøkelser i § 22 (4.) og reglene om varsel om sak i § 42.

I utkastet § 22 (2.) står det at parten skal gis anledning til å være tilstede mens undersøkelsen pågår. Dette gjelder likevel bare der dette kan gjøres med vesentlig ulempe og uten at formålet med undersøkelsen settes i fare. Samtidig fastsetter § 22 (3.) siste setning at parten har rett til å ha et vitne tilstede. Det som står i dagens § 15 om at han skal gjøres oppmerksom på dette «med mindre det finnes åpenbart hensiktsløst» er tatt bort.

Mattilsynet skal som hovedregel komme på uanmeldt inspeksjon og vi opplever i praksis at retten til å ha et vitne til stede gjør at parten i en del tilfeller forsøker å trenere tilsynet ved å kreve dette. I noen tilfeller må tilsynet utsettes med den ressursbruken dette medfører. Parten krever i slike tilfeller et bestemt vitne som er vanskelig å få tak i og/eller ikke kan møte på kort tid. I en del saker har det medført at tilsynet har blitt utsatt, for å unngå at kommunikasjonen og forholdet med tilsynsobjektet blir forverret eller vanskelig – noe som fort kan skje om vi velger å gjennomføre tilsynet.

Siste setning i utkastet § 22 (3) om partens rett til å ha et vitne tilstede mens undersøkelsen pågår, bør flyttes opp til andre ledd og settes som setning nummer to, slik at ordlyden blir følgende:

*(2) Parten skal gis anledning til å være til stede mens undersøkelsen pågår. **Parten har rett til å ha et vitne til stede mens undersøkelsen pågår.** Dette gjelder likevel bare der dette kan gjøres uten vesentlig ulempe og uten at formålet med undersøkelsen settes i fare.*

Det kunne videre gjerne tydeliggjøres en rett for forvaltningen til bevissikring gjennom å ta bilder og video fra inspeksjonen for å dokumentere faktum. Dette kunne f.eks. tas inn som et nytt punkt mellom punkt (3) om legitimasjon og vitne og punkt (4) om om rapport.

Etter kontrollforordningen er det et krav at Mattilsynets kontroller som hovedregel er uvarslede. Mattilsynet støtter derfor utvalgets vurdering av at § 22 ikke bør kreve forhåndsvarsel.

3.7 Til §§ 33 og 34 – taushetsplikt

For at taushetspliktbestemmelsene skal bli forståelig og håndterbare for saksbehandlere i forvaltningen, samt skape forutsigbarhet for parter, er det nødvendig med generell veiledning om hva som konkret vil være taushetspliktige opplysninger.

Det må presiseres at § 33 tredje ledd kun gjelder dersom disse opplysningene ikke er opplysninger det er vanlig å ville holde for seg selv, jf. andre ledd.

3.8 Til § 42 Varsel om sak

Overskriften «varsel om sak» oppfattes litt forvirrende. For en tilsynsmyndighet som rutinemessig foretar inspeksjoner, kan denne overskriften oppfattes som at dersom vi varsler at vi kommer på inspeksjon, vil dette være varsel om sak. Vi oppfatter ordlyden i bestemmelsen som at det i realiteten er varsel om mulig vedtak bestemmelsen retter seg mot i likhet med dagens § 16. Det bør vurderes å endre overskriften til for eksempel «Varsel om mulig vedtak». Dette vil være klargjørende både for saksbehandlere og parter.

Fjerde ledd er en god opprydning av tilfellene der varsel om vedtak kan unntas. Den vanligste årsaken til at Mattilsynet unnlater å forhåndsvarsle vedtak er at det er nødvendig å få gjennomført vedtaket straks av hensyn til bla. dyrevelferd, eller dyre, plante- eller folkehelse. Dette omtales i Mattilsynet som «hastevedtak». Så vidt vi vet er begrepet «hastevedtak» vanlig også i andre tilsyn. Mattilsynet fatter en god del slike hastevedtak i året. Disse hastevedtakene hjemles i dagens § 16 tredje ledd bokstav a) og vil ha tilsvarende hjemmel i forslaget fjerde ledd bokstav a). Det ville imidlertid vært enklere for både saksbehandlere og parter om hastetilfellene hadde blitt angitt

tydeligere, for eksempel ved en tilføyelse av en formulering som den i § 51 - «hvis avgjørelsen haster».

3.9 Til § 48 Krav til begrunnelse

Det er positivt at styrken i *partens rett til begrunnelse* er klargjort ved at § 48 er formulert som en «skal»-bestemmelse, som utdyper de nærmere kravene til begrunnelsens innhold og at omfanget skal tilpasses vedtakets betydning. Samtidig vil forslaget kunne få uheldig innvirkning for måten vi organiserer arbeidet på noen områder der det fattes enkeltvedtak av mer praktisk karakter:

Mattilsynet utsteder autorisasjonsbevis for plantevernmidler og funksjonstesting av spredeutstyr. Utstedelse av autorisasjonsbevis utgjør i snitt 4500 enkeltvedtak i året (enkelte år opptil 7500), og disse er det kommunene som har delegert myndighet for. I dag registrerer kommunen autorisasjonen i en database, noe som utløser at trykkeriet sender ut autorisasjonsbevis. Dersom det blir krav om skriftlige begrunnede enkeltvedtak vil ikke kommunene lenger godta at de skal utføre denne oppgaven for Mattilsynet. Tilsvarende utgjør enkeltvedtak om godkjenning av spredeutstyr etter funksjonstesting i snitt 400 i året, og det er autoriserte funksjonstestere som utfører dette arbeidet for Mattilsynet. I dag blir spredeutstyret påført klistremerke om godkjenning, og eier mottar en testprotokoll. Hvis det blir krav om skriftlige begrunnede vedtak når spredeutstyret godkjennes, vil dette medføre en krevende omorganisering av arbeidet. Automatisering/digitalisering vil kunne bidra til å løse utfordringene i disse sakene på sikt, men per i dag vil innstramningen kunne vanskeliggjøre tilpasning til omfanget av vedtakets betydning i saker der begrunnelse må anses åpenbart unødvendig.

3.10 Til § 49 Underretning

I nåværende forvaltningslov § 27 står det at forvaltningsorganet som har truffet vedtaket skal «*sørge for at partene underrettes om vedtaket så snart som mulig*». I utkastet § 49 er dette endret til at forvaltningsorganet skal «*straks sende vedtaket med begrunnelse til partene*». Vi legger til grunn at dette innebærer at forvaltningsorganet har oppfylt sin forpliktelse om underretning når vedtaket er sendt til partens registrerte adresse enten elektronisk eller pr. brev. Mattilsynet mener dette er en klargjørende formulering. En utfordring vi opplever til tider, er at parter bevisst gjør seg utilgjengelige og dette kan medføre et betydelig merarbeid for tilsynsmyndigheten. Av og til må også politiet benyttes for å få underrettet parten. Dette forsinker saksbehandlingen, noe som igjen vil kunne få betydning for f.eks. dyre, plante- eller folkehelse. At kravet om underretning etter ordlyden i utkastet vil være oppfylt når vedtaket *sendes* til parten er forenklet og mer forutsigbart for både parten og Mattilsynet.

3.11 Til § 51 Vedtak som ikke er skriftlige

Mattilsynet fatter relativt ofte muntlige hastevedtak i forbindelse med uvarslede og varslede inspeksjoner. Vi har praksis for å skrive disse ned på eget skjema på stedet, samt bekrefte dem skriftlig i tilsynsrapporten som sendes i etterkant av inspeksjonen. Mattilsynet fører tilsyn på mange ulike samfunnsområder, men felles for alle er at det for tilsynsobjektet naturlig nok oppfattes som stressende å ha tilsynsmyndigheten på inspeksjon eller revisjon. På denne bakgrunn mener vi det er for mye forlangt at vedkommende selv skal be om skriftlig bekreftelse på et hastevedtak. Av rettssikkerhetshensyn bør regelen snus slik at muntlige hastevedtak som hovedregel skal bekreftes skriftlig.

3.12 Til § 54 Klageinstans

Mattilsynet har to forvaltningsnivåer med ett hovedkontor og 5 regioner. Hovedkontoret er klageinstans for vedtak fattet i regionen. Samtidig skal hovedkontoret styre regionene og gjøre nødvendige faglige avklaringer. Mattilsynet er svært bevisste de utfordringene dette gir i forbindelse med reell toinstansbehandling, tilliten til en upartisk klagebehandling, etc. Lest i lys av utvalgets uttalelser i kapittel 14.2 tydeliggjøres disse utfordringene ytterligere av lovforslaget. For Mattilsynet vil dette innebære at klagesaker enten måtte behandles av de tre eierdepartementene (Landbruks- og matdepartementet, Nærings- og fiskeridepartementet og Helse- og

omsorgsdepartementet) eller at det måtte opprettes en klagenemnd, med et meget stort spenn i fagkompetansen denne besatt, for å kunne dekke alle fagområdene Mattilsynets klagesaker vedrører.

3.13 Til § 59 Underinstansens behandling av klagesaken

Etter erfaring er det lett å misforstå formuleringene «*dersom den finner klagen begrunnet (vår understrekning)*». Mange saksbehandlere forstår begrepet «begrunnet» her som at klager har begrunnet klagen, i motsetning til en klager som kun angir å være misfornøyd med vedtaket uten å begrunne hvorfor vedkommende mener det er feil. For å unngå misforståelser bør dette omformuleres. Det kan for eksempel stå «*.. dersom den er enig i klagers begrunnelse...*».

3.14 Til § 62 Omgjøring av eget vedtak

Utkastet § 62 er vanskelig å forstå: I første ledd står det at et forvaltningsorgan «kan omgjøre sitte eget vedtak hvis a) vedtaket er ugyldig», mens det i andre ledd står at: «Er vedtaket ugyldig, skal forvaltningsorganet omgjøre det». Dette kan løses dersom andre ledd flyttes opp til første ledd og første ledd til andre ledd og bokstav a strykes, slik at ordlyden blir:

- (1) *Er vedtaket ugyldig, skal forvaltningsorganet omgjøre det.*
- (2) *Et forvaltningsorgan kan i tillegg omgjøre sitt eget vedtak hvis*
  - a) *Underretning om vedtaket ...etc.*

3.15 Til § 74 Ugyldighet

Vi er enige i utvalgets forslag om å «snu» dagens gyldighetsregel i fvl. § 41 til en regel om ugyldighet i § 74. Vi er også enige i at manglende hjemmel kan være en ugyldighetsgrunn. Vi ser imidlertid en utfordring ved at den foreslåtte bestemmelsen ikke skiller mellom ugyldighetsgrunn og ugyldighetsvirkning. Forslaget sier heller ikke noe om vurderingen av gyldighet må vurderes opp mot faktum på vedtakstidspunktet, eller om senere inntrådte forhold har betydning.

På forvaltningsområder – som enkelte av Mattilsynets - der (sær)regelverket i utstrakt grad er gitt med rettslige standarder og kunnskapsgrunnlaget endrer seg raskt, kan en godkjenning endre «status» etter at den er gitt. Ny kunnskap (for eksempel forskning på smittsomme sykdommer) kan vise at en sykdom var mindre smittsom enn tidligere antatt. Da kan en godkjenning som da den ble gitt manglet hjemmel, allikevel opprettholdes.

Vi er usikre på om det er denne typen scenarier utvalget har sett for seg som «helt særlige tilfeller».

3.16 Til § 76 Utsatt iverksetting

Vi oppfatter at innholdet i bestemmelsen kodifiserer gjeldende praksis og tydeliggjør de vurderinger og saksbehandling som skal gjøres. Vi oppfatter likevel at andre ledd er vanskelig tilgjengelig. Slik det er skrevet er det ikke lett å forstå for andre enn jurister.

Til tredje ledd: Det bør fremgå av bestemmelsene om utsatt iverksettelse at en klage ikke gir utsatt iverksettelse i seg selv. Erfaringen er at veldig mange parter og saksbehandlere i forvaltningen oppfatter at en klage automatisk innebærer utsatt iverksettelse. Alternativt bør det tas inn i tredje ledd at ved enhver klage skal det tas stilling til om det skal gis utsatt iverksettelse uavhengig av om det anmodes om eller ikke.

4 Til NOUens kapittel 31 om forskrifter - særlig om EØS-regelverk

Mattilsynet mener at utvalgets omtale av "Forskrifter" i kapittel 31 ikke tar tilstrekkelig høyde for forvaltningens arbeid med EØS-regelverk, og at en bredere drøftelse av de forhold og hensyn som er knyttet til dette arbeidet bør tas med i det videre arbeidet med utforming av ny forvaltningslov.

Det er videre viktig at bestemmelsene som omfatter EØS-regelverk i hhv forvaltningsloven og dens forarbeider og utredningsinstruksene med veileder, er godt samordnet slik at det ikke oppstår motstrid eller unødvendig tvil om hva som gjelder.

4.1 Om forberedelse av forskrifter – utredningsplikt

Gjennom deltakelse i en lang rekke ekspert- og arbeidsgrupper under EU-kommisjonen deltar Mattilsynet i arbeidet med utarbeidelse av en stor mengde EU-forordninger. Disse innlemmes i EØS-avtalen, og fastsettes som norsk forskrift. Tilsvarende skjer, i økende grad, også på en lang rekke andre fagområder i forvaltningen. Vi ser gjerne at forvaltningens rolle i forholdet til EUs utredninger og vurderinger om behovet for nytt regelverk blir nærmere belyst ved en ev. lovfesting av kravene til utredningsplikt i ny forvaltningslov.

EUs regelverk på et område kan være omfattende og det utarbeides et stort antall endringsforordninger hver år, f.eks. i form av løpende utvidelse av et vedlegg til en forordning. Regelverksutviklingen skjer her gjerne innenfor gitte vilkår fastsatt i hovedforordningen. En nærmere omtale og eksempler på hvordan utredningsplikten rent praktisk kan oppfylles i forbindelse med dette arbeidet, kunne også ha vært hensiktsmessig.

4.2 Om høring

I forbindelse med EØS-regelverk er det behov for en nærmere drøftelse av kravene til høring i relasjon til de ulike stadiene i dette arbeidet (utarbeidelse av EU- forordninger, innlemmelse i EØS-avtalen og fastsettelse av norsk forskrift), og også sett i relasjon til kravene til utredningsplikt ovenfor. Bør f.eks. kravene til høring relateres til arbeidet med EU-rettsakter hvor det kan være en mulighet for påvirkning, ev. med tilhørende lemping av kravene for høring av norsk gjennomføringsforskrift? Særlig er det viktig av forholdet til EØS-regelverk drøftes nærmere før man ev. ev. strammer inn på kravene for unntak fra høring, dvs formell høring av norsk gjennomføringsforskrift. Hensynet til effektivitet i forvaltningen tilsier at dobbeltarbeid uten reelt innhold bør unngås. Samtidig må det tas høyde for den store variasjonen i EU-rettsakter og gjennomføringen i norsk rett.

4.3 Særlig om høringsfristen

Av hensyn til prosessene med innlemmelse av et stort antall årlige endringsrettsakter i EØS-avtalen, bør kravene til høringsfrist slik denne framgår av utredningsinstruksen pkt. 3-3 siste ledd, videreføres, dvs at det også kan gis en kortere høringsfrist enn 6 uker.

* * *

Mattilsynet takker for muligheten til å gi sine innspill til forslaget til ny forvaltningslov og supplerer gjerne med ytterligere kommentarer eller opplysninger, dersom det er behov for dette.

Med vennlig hilsen

Kjetil Berg
seksjonssjef tilsynsutvikling og juss

*Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.
Dokumenter som må ha signatur blir i tillegg sendt i papirversjon.*